

ADANA GÜÇ BİRLİĞİ VAKFI

ADANA İÇİN 2023 VİZYONU TOPLANTISI SONUÇ DOKÜMANI

GİRİŞ

Adana Güç Birliği Vakfı tarafından “*Adana için 2023 Vizyonu*”nun belirlenmesi amacıyla, katılımcı bir anlayışla düzenlenmesi planlanan bir dizi çalıştay, beyin fırtınası ve bilgilendirme toplantılarının ilki **19 Temmuz 2012** günü Adana Seyhan Otelinde yapılmıştır.

Toplantıya birçok resmi ve özel kurum ve kuruluştan yaklaşık 100 kişi katılmıştır.

Toplantıda Adana Valimiz Sayın Hüseyin Avni Coş, Adana Milletvekili Sayın Ümit Özgümüş, Adana Büyükşehir Belediye Başkan V. Sayın Zihni Aldırmaz, Vali Yardımcısı Sayın Reşat ÖZDEMİR Adana Ticaret Odası Başkanı Sayın Ali Gizer, Adana Ticaret Borsası Başkanı Sayın Muammer Çalışkan, Adana Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Sayın Bekir Sütçü, SİAD’ları temsilen ADSİAD Başkanı Sayın Süleyman Sönmez, İŞKAD Başkanı Sayın Elif Doğan Türkmen, Çukurova Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Sayın Cafer ESENDEMİR, Doğan Haber Ajansı Bölge Müdürü Sayın Orhan APAYDIN, TÜRSAB Bölgesel Yürütme Kurulu Başkanı Sayın Nesrin GÖÇHAN, TÜİK Adana Bölge Müdürü Sayın Durmuş Ali ŞAHİN ile STK’ların yöneticileri ve iş dünyasının temsilcileri bulunmuştur.

Adana Milletvekilleri M. Necati Çetinkaya ve Prof. Dr. Necdet Ünüvar’ın gönderdikleri telgraflar katılanlar ile paylaşılmıştır.

OSTİM Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Orhan Aydın’ın “*OSTİM ve Sektörel Kümeler*” başlıklı konuşması büyük bir ilgi toplamıştır. Sayın Aydın’ın verdiği bilgiler çerçevesinde, kümelenme fikri üzerine çalışmalar yapılması gerektiği ve OSTİM örneğinin ayrıntıları ile incelenerek Osmaniye, Hatay ve Mersin’i de kapsayan bölgenin planlanması gerektiği kanaati dile getirilmiştir.

Hazırlanan **Sonuç Dokümanı**’nda, toplantıda tartışılan konular aşağıda belirli başlıklar altında gruplanmıştır. Toplantıda katılımcıların ifade ettikleri görüşlerin hiç birisi elenmemiş, kişilerin farklı konulardaki görüşleri farklı başlıklar altında ancak kişi isimleri olmaksızın verilmiştir. Aynı görüşün farklı biçimlerde ifade edildiği durumlarda da söz konusu görüş birleştirilerek veya uygun biçimde düzenlenerek yazılmıştır. Dolayısıyla, böyle bir çalışmada katılımcılığın önemi ve gerekliliği de göz önüne alınarak hiçbir görüş dışlanmamıştır.

ADANA GÜÇ BİRLİĞİ VAKFI

AMAC

- “**Nasıl Bir Gelecek Bekliyoruz**” konusu toplumda tartışılmalı ve Adana toplum olarak ne istiyor diye bakılmalı
- Adana 2023 Vizyonu için hayaller kurulmalı ve bu hayaller uygulanabilecek planlara dönüştürülmeli
- Toplumda farkındalık yaratılmalı, kişiler/kurumlar problem çözmek için bir araya gelmeli
- “**Önce Adana**” ve “**Ben Değil, Biz**” anlayışı ile hareket etme kültürü geliştirilmeli
- Bölgesel kaynaklar bilinmeli ve bilgiye ihtiyaç duyan kurumlara sunulmalı
- Fark yaratmak için yola çıkılmalı,
- Ulusal ve uluslararası anlamda tüm sanat, kültür ve ekonomi konularında farklılaşma yaratılabilecek alanlar belirlenmeli
- Ekonomik yapıda ön plana çıkması istenen sektörler belirlenmeli; örneğin, sanayinin mi zenginleştirilmesi yani yoğun bir sanayileşmenin olduğu bir kent mi olması istendiği sorulmalı
- Yapılacak her çalışmanın fayda-maliyet analizi yapılmalı ve toplumsal refah açısından yaratacağı kazanımlar dikkate alınmalı
- Adana için yapılacak gelecek tasarımları güvenilir bilgiye dayalı projeksiyonlar olmalı
- Sadece Adana değil, bölgesel kaynaklar da göz önünde bulundurulmalı ve projeksiyonlar bölgeyi de kapsayacak biçimde yapılmalı
- Bölgenin kaderinde Adana belirleyici konumda olduğundan hareketle bölge kentlerinde ortak hareket edebilme kültürü geliştirilmeli ve bir bölgesel sinerji yaratılmalı
- İskenderun ile Mersin arasındaki doğal bölgenin gerek coğrafi gerekse ekonomik anlamda merkezinin Adana olduğu her zaman dikkate alınmalı ve bölgesel doğal merkez olmanın gerekleri yerine getirilmeli
- Adana halkının, daha yeşil, kendi doğal yapısını koruyabilen kültürünü belirginleştiren refah seviyesi yüksek bir şehirde yaşam isteği unutulmamalı
- **Adana için devletten istenecekler, yerel olanaklarla yapılabilecekler dikkatlice ayrılarak, belirlenmeli**

ADANA GÜÇ BİRLİĞİ VAKFI

YÖNTEM

- Toplumsal bir mutabakat içinde başta Valilik, Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri ile tüm milletvekilleri, Odalar, SİAD'lar ve meslek kuruluşları olmak üzere tüm paydaşların katılımı sağlanmalı
- Birlik ve beraberlik içinde bu bölgenin kalkınmasına katkıda bulunmaya gönüllü kişiler bir araya gelmeli
- Bu toplantılar düzenli aralıklarla tekrarlanmalı, gerektiğinde meslek kuruluşlarının veya STK'ların toplantı salonlarında yapılmalı, iş insanlarının katılımı artırılmalı, birlikte çalışılmalı
- Adana Vizyon 2023 tabana yayılmalı; toplumun her kademesine yapılanlar, planlananlar duyurulabilmeli ve yine her kademededen görüş, öneri ve eleştiriler de alınabilmeli
- Adana Vizyon 2023, stratejik planlama yaklaşımı ile ele alınmalı, planın ruhu yeniden belirlenmeli veriler yenilenmeli ve analizler daha güçlendirilmeli, amaçlar, hedefler, yol haritası, beklenen çıktılar ve ölçümü ile başarı ölçütlerine göre değerlendirilerek gerekli düzeltmeler yapılmalı
- Sadece Adana olarak değil bölgesel olarak bakılmalı, bölgenin ortak sorunları tartışılmalı, öncelikli sektörler değerlendirilmeli
- Tarım, sanayi, ticaret, doğal kaynak, beşeri sermaye, sanat, kültür,... gibi sosyo-ekonomik yapının tüm bileşenlerini içeren büyüklüklerle ilgili bir envanter çalışması yapılmalı
- Elde edilecek envanter bilgileri istatistiki verilerin kullanımının önemi göz önünde tutularak dikkatli ve doğru yorumlanmalı
- Envanter çalışmalarında mevcut veriler de değerlendirilmeli ve çalışmaya tüm kurum ve kuruluşların yanı sıra Üniversiteler, Çukurova Kalkınma Ajansı ve Türkiye İstatistik Kurumunun mutlaka katkısı olmalı
- Envanter çıkarılırken her bir istatistiki veri için Adana'da kadınlara ilişkin bilgiler de ayrıca çıkarılmalı
- Değerlendirmeleri salt istatistiki verilere bakarak yapmak yanlış olacaktır; sosyo ekonomik kriterler de önemlidir, veriler uzman gözüyle değerlendirilmeli ve yorumlanmalı
- Adana ve bölge, yapılacak projeksiyonlarda mevcut üretim yapısından farklılaşarak yüksek katma değer yaratan üretim alanlarına yönelmeli

ADANA GÜÇ BİRLİĞİ VAKFI

- Bu alanların hangileri olabileceği belirlenirken Adana ve bölgenin 20 – 30 yıl sonraki geleceği öngörülmesi
- Olumlu özelliklere odaklanmaya öncelik verilmeli, olumsuz özelliklerimiz de iyileştirilebilecek alanlar olarak görülmeli
- Yapılacak öngörüler Türkiye 2023 vizyonu ile uyumlu olmalı, merkezi yönetimin bölgesel kalkınma planları ile entegre edilmeli,
- Sonuç odaklı bir çalışma yapılmalı, daha önce yapılan çalışmalar gibi raflarda kalmamalı
- 1998 – 2000 yılları arasında Adana Güç Birliği Vakfı tarafından hazırlanan “Adana Sosyo-Ekonomik Rapor” formatı gerek uygulama gerekse de raporlama yönüyle bu çalışmada da uygulanmalı
- Türkiye’de ve Adana’da yeteri kadar plan ve plan yapma becerisi olduğu, ancak, uygulama eksikliği göz önünde tutularak bu çalışmanın takipçisi olacak bir **üst yönetim yapısı oluşturulmalı**

MEVCUT DURUM

- Adana kabuğunu yırtmakta; bölgemize artan büyük bir ilgi olduğu
- Bölgeye yönelik devlet desteklerinin (hızlı tren, turizm, lojistik gibi) artmakta olduğu
- Adana’da yapılan inanılmaz farkların olduğu, ama çok iyi anlatılmadığı
- Adana’ya doğru olan iç göçün yarattığı sorunların nasıl çözüleceğinin henüz bir yol haritasının yapılamadığı
- Bir ülkede tarım ve sanayi büyürken turizm de büyüyecektir, “Adana nasıl turistik bir destinasyon olur” sorusunun cevabı “Turizm Arama Konferansı Raporları” içinde yer almıştır, Adana’nın kent olarak marka değerinin yükseltilmesi gerektiği
- Çukurova Üniversitesi ve Adana Çiftçiler Birliği’nin birlikte Adana’daki meyve bahçeleri envanteri çalışmasını yaptığı, devamı için TÜİK Ve ÇKA’nın katkısına gerek duyulduğu; bütün Avrupa’ya narenciye ihraç edilemediği, sulama, rüzgar pervanesi ve yeni gübre çeşitlerine ihtiyaç olduğu
- Tarımda ne yazık ki henüz istenilen bir noktada olunamadığı, teknik desteğe ihtiyaç duyulduğu, bu konuda yurt dışındaki firmalarla iletişime geçmenin yetmediği
- En büyük ovanın en iyi en verimli toprağıyla Çukurova olduğu, ancak Çukurova toprağının henüz Türkiye envanterine girmediği; tüm dünya kontrollü sulama

ADANA GÜÇ BİRLİĞİ VAKFI

sistemleri kullanırken burada hala açık sulama yapılarak toprağın veriminin düşürüldüğü

- ÇKA 2010- 2013 Çukurova Vizyonu'nun katılımcı bir anlayışla belirlendiği ve 2014-2018 Planı için çalışmalara başlanmak üzere olduğu
- Adana'nın yaşanacak şehirler sıralamasında geri kalmış olmasının hatalı veriler kullanılmasından kaynaklandığı

SEKTÖREL BAZDA PLANLAR

- Metal-makine sanayisinde Adana'nın iyi bir konumda olduğu ancak hem bu alanda hem de tarım, ticaret, spor, sanat, sağlık, ... gibi tüm alanlarda **Adana'yı farklılaştıracak adımlar** atılmalı
- Kültürel mirasımıza sahip çıkılmalı, çünkü **kültür bir toplumun kimliğidir**; Adana'ya gelenlere kültürümüz yansıtılmalı, onları Adana'da tutmanın yolu bilinmeli
- Merkezi hükümetin **bölgemizde uygulanması planlanan programları** var, ayrıntıları hakkında yeterli bilgi edinilmeli
- Merkezi yönetimin niçin 1/100 binlik haritaları yaptırmakta olduğu ve Adana'ya ve bölgeye **nasıl bir rol biçtiğinin bilinmesi** gerekli
- **Mersin Uluslararası Limanı** (MUL) yanına, 2025 yılına kadar mevcut limanın kapasitesinin 10 katı hacminde yeni bir liman inşaatının düşünüldüğü ve bu büyüklüğün, Türkiye'nin mevcut toplam liman hacminin dört katı olacağı biliniyor olmakla birlikte 2025'e kadar bu büyüklükteki yük hacminin nasıl oluşturulabileceği irdelenmeli
- Adana'nın modern sulamaya kavuşması açısından büyük bir projeye başlatılmış durumda, **kapalı sulama sistemi** ova topraklarında da uygulanmalı
- Adana'da otel sayısı artıyor, bu önemli ancak daha fazla olmalı; **yatak kapasitesi** hızlı bir şekilde artırılmalı
- Adana için "**medikal turizm, eğlence turizmi ve arkeoloji-kültür turizmi**" ön plana çıkmakta, bölgedeki turistik değerdeki unsurlarla birlikte turizm geliştirilmeli
- **Karataş MAGARSUS**'un bulunduğu alan özel mülkiyet iken 2011 yılında kamulaştırıldı, ödenek gelince yüzey çalışmalarına başlanacak olması güzel, benzer girişimler bölgedeki diğer tarihi eserler için de yapılmalı
- Şehir içindeki tarihi binaların da restorasyonuna hız verilmeli, bulunduğu alana sığmayan **Adana Arkeoloji Müzesi ile Etnografya Müzesi'**ne en az 20 dönümlük

ADANA GÜÇ BİRLİĞİ VAKFI

bir arazi tahsis edilmeli, sandıklarda bekleyen eserler de açılıp teşhir edilmesi sağlanmalı

- **Yenilenebilir enerji sektörü** bölgemiz iklim koşulları itibariyle rekabet şansımız olabilecek bir alan gibi görünmekte olup yatırım imkanları araştırılmalı
- Kısa vadede, **geleneksel sektörlerde** rekabetçiliğin sürdürülebilmesi için **niş alanlara yönelmek** gerekli
- Uzun vadede, tüm geleneksel sektörlerde ürünlerin işlevselliğini artıracak, örneğin, tekstilde ileri/akıllı tekstile geçiş, **teknolojik yeniliklere yönelmek** gerekli hatta zorunlu
- Adana ortaöğretim ve yükseköğretim alanında bir **eğitim merkezi** olabilir, bu konuda gerekli çalışmalar özellikle üniversiteler ve özel sektör tarafından yapılmalı
- İş dünyasında **kadınların katılımını artıracak, kadın girişimciliğini özendirerek, cesaretlendirecek** önlemler alınmalı
- Reel sektörle birebir çalışan akademik kurumların varlığının önemli olduğu, iş dünyası ile üniversitenin entegre olmasının tek başına dahi bölgenin gelişimine neden olabileceği göz ardı edilmemeli
- Üniversite-sanayi işbirliği konusunda **Adana ÜSAM'ın 2000 yılından bu yana** hizmet vermekte olduğu ve üniversitelerdeki bilgi birikiminin sanayiye akması, iki yapının entegrasyonu için geliştirilen sistem ve kültürün bölgeye yaygınlaştırmalı, bu amaçla gerekli destek sağlanmalı

SONUÇ OLARAK

Toplantıda belirtilen ve “Amaç”, “Yöntem”, “Mevcut Durum”, “Sektörel Bazda Planlar” başlıkları altında sunduğumuz görüş ve önerilere bakarak aşağıdaki sonuçlar çıkarılmıştır:

1. Adanalılık ruhunun önemli olduğu ve kentin geleceğinin konuşulduğu böyle bir toplantıya kimsenin kayıtsız kalmaması gerektiği, bu tip büyük projeleri yapabilecek güce ve yetkinliğe sahip Adana’da böyle bir toplantıda katılımın daha fazla olması beklenirdi.
2. Bu çalışma Adana’da düşünülme-yeni düşünmek şimdiye kadar **yapılmayanı yapmak**, bir anlamda **“icat çıkarmak”** veya **“eski köye yeni adet getirmek”** anlayışı ile yapılmalıdır. Toplumun her katmanındaki insanların görüş ve katkıları alınmalıdır. **Üniversiteler ve öğretim elemanları, yerel yönetimler, kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör temsilcileri, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları,**

ADANA GÜÇ BİRLİĞİ VAKFI

... gibi tüm yerel dinamiklerin bu çalışmayı benimsemeleri, katkı yapmaları ve uzmanlık alanları konusunda desteklemeleri zorunludur.

3. Tarım, ticaret, sanayi ve turizm üzerine kurgulanacak yol haritasında ileri teknolojiye geçişin uzun ve kısa vadede araç ve yöntemlerinin de yer alması gerektiği açıktır. Tarım ve sanayi sektörlerinde kullanılabilecek ileri teknolojilerin geliştirilmesi, bu sürenin de **teknoloji transferi, tersine mühendislik,...** gibi yöntemlerle kısaltılması gereklidir.
4. Bölgesel kalkınmada ulusal politikalar uyarınca TR62 bölgesi içinde ortak kaderi paylaşan Adana ve Mersin artık ortak iş yapma kültürünü geliştirmeli ve bu tarihi fırsatı değerlendirerek mevcut kaynaklarını refaha dönüştürmeyi hedef haline getirmelidir.
5. Söz konusu çalışmanın yürütüleceği sistemin **en üst yönetim organı** başta Adana Valisi ve Büyükşehir Belediye Başkanı olmak üzere, Üniversite rektörleri, iş dünyasını temsil eden kuruluşların başkanları,... gibi yöneticilerden oluşmalıdır.

Tüm Katılımcılara Teşekkür Ederiz...